

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 16. julija 2020 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Postopki zaradi insolventnosti – Uredba (UE) 2015/848 – Člen 3 – Mednarodna pristojnost – Središče dolžnikovih glavnih interesov – Posameznik, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti – Izpodbojna domneva, da je središče glavnih interesov tega posameznika kraj njegovega običajnega prebivališča – Ovrženje domneve – Položaj, v katerem se edina nepremičnina dolžnika nahaja zunaj države članice običajnega prebivališča“

V zadevi C-253/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu, Portugalska) z odločbo z dne 14. februarja 2019, ki je na Sodišče prispela 26. marca 2019, v postopku

MH,

NI

proti

OJ,

Novo Banco SA,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi S. Rodin, predsednik senata, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in N. Piçarra, sodnik,
generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, P. Lacerda, P. Barros da Costa in L. Medeiros, agenti,
- za Evropsko komisijo M. Wilderspin in P. Costa de Oliveira, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. aprila 2020

* Jezik postopka: portugalsčina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebama MH in NI ter osebo OJ in družbo Novo Banco SA v zvezi z zahtevo za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, ki sta jo vložili prvonavedeni osebi.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (ES) št. 1346/2000

- 3 Uredba Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191) je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo 2015/848. V njeni uvodni izjavi 13 je bilo navedeno:

„Za ‚središče dolžnikovih glavnih interesov‘ mora veljati kraj rednega poslovanja dolžnika in je zato preverljiv za tretje osebe.“

- 4 Člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000 je določal:

„Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov registrirani sedež.“

Uredba 2015/848

- 5 V uvodnih izjavah 5, 23 in od 27 do 34 Uredbe 2015/848 je navedeno:

„(5) Za pravilno delovanje notranjega trga se je treba izogibati spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, s čimer se skuša doseči ugodnejši pravni položaj v škodo vseh upnikov (t. i. izbiranje najugodnejšega sodišča).“

[...]

- (23) Ta uredba omogoča uvedbo glavnih postopkov v primeru insolventnosti v državi članici, v kateri je središče dolžnikovih glavnih interesov. Ti postopki imajo univerzalno področje uporabe in so usmerjeni v vključevanje celotnega dolžnikovega premoženja. Zaradi zaščite raznolikosti interesov ta uredba omogoča uvedbo sekundarnih postopkov v primeru insolventnosti, ki tečejo vzporedno z glavnimi postopki v primeru insolventnosti. Sekundarni postopki v primeru insolventnosti se lahko uvedejo v državi članici, v kateri ima dolžnik poslovalnico. Učinki sekundarnih postopkov v primeru insolventnosti so omejeni na premoženje, ki se nahaja v tej državi. Obvezna pravila o koordinaciji z glavnimi postopki v primeru insolventnosti izpolnjujejo zahtevo po zagotavljanju enotnosti v Uniji.

[...]

- (27) Pred uvedbo postopkov v primeru insolventnosti bi morale pristojno sodišče po uradni dolžnosti preučiti, ali se središče dolžnikovih glavnih interesov ali poslovalnica dolžnika dejansko nahaja na območju njegove pristojnosti.
- (28) Pri določanju, ali tretje osebe lahko preverijo, kje je središče dolžnikovih glavnih interesov, bi bilo treba nameniti posebno pozornost upnikom in njihovem dojemanju kraja, kjer dolžnik posluje.
[...]
- (29) Ta uredba bi morala vsebovati več zaščitnih ukrepov za preprečevanje goljufanja ali zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča.
- (30) Zato bi morale biti domneve, da so registrirani sedež, glavni kraj poslovanja in običajno prebivališče središče glavnih interesov, izpodbojne, pristojno sodišče države članice pa bi morale skrbno oceniti, ali se središče dolžnikovih glavnih interesov dejansko nahaja v tej državi članici. V primeru družb bi morale biti mogoče izpodbiti to domnevo, kadar se glavna uprava družbe nahaja v državi članici, ki ni država članica, v kateri ima družba registriran sedež, in kadar celovita ocena vseh relevantnih dejavnikov, na način, ugotovljiv s strani tretjih oseb, pokaže, da se dejansko središče upravljanja in nadzora družbe ter upravljanja njenih interesov nahaja v tej drugi državi članici. V primeru posameznikov, ki ne opravljajo samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, bi morale biti mogoče izpodbiti to domnevo na primer, kadar se večji del dolžnikovega premoženja nahaja zunaj države članice dolžnikovega običajnega prebivališča ali kadar je mogoče ugotoviti, da je bil glavni razlog za selitev dolžnikovega premoženja [za selitev dolžnika] vložitev zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti pod novo pristojnostjo in kadar bi takšna vložitev zahteve bistveno škodovala interesom upnikov, katerih posli z dolžnikom so potekali pred premestitvijo [preselitvijo].
- (31) Z istim ciljem preprečevanja goljufanja ali zlorabe v smislu izbiranja najugodnejšega sodišča, se ne bi smelo domnevati, da je središče glavnih interesov v kraju registriranega sedeža, v posameznikovem glavnem kraju poslovanja ali kraju njegovega običajnega prebivališča, kadar je dolžnik, ki je družba, pravna oseba ali posameznik, ki opravlja samostojno poslovno ali poklicno dejavnost, svoj registrirani sedež ali glavni kraj poslovanja premestil v drugo državo članico v obdobju treh mesecev pred vložitvijo zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, oziroma je dolžnik, ki je posameznik, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, svoje običajno prebivališče premestil v drugo državo članico v obdobju šestih mesecev pred vložitvijo zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.
- (32) V vseh primerih, kadar okoliščine zadeve zbuja dvome glede pristojnosti sodišča, bi morale sodišče zahtevati, da dolžnik predloži dodatna dokazila s katerimi podpre svoje trditve in, kadar pravo, ki se uporablja za postopke v primeru insolventnosti, to omogoča, dati dolžnikovim upnikom priložnost, da predstavijo svoja stališča glede pristojnosti.
- (33) V primeru, da sodišče, ki odloča o zahtevi za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, ugotovi, da se središče glavnih interesov ne nahaja na ozemlju njegove pristojnosti, ne bi smelo uvesti glavnega postopka v primeru insolventnosti.
- (34) Poleg tega bi moral imeti vsak upnik dolžnika na voljo učinkovito pravno sredstvo zoper odločitev, da se uvede postopek v primeru insolventnosti. Posledice vsakršnega izpodbijanja odločitve, da se uvede postopek v primeru insolventnosti, bi morale urejati nacionalno pravo.“

- 6 Člen 3 te uredbe, naslovljen „Mednarodna pristojnost“, v odstavku 1 določa:

„Sodišča države članice, na katere ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti (v nadaljnjem besedilu: glavni postopki v primeru insolventnosti). Središče glavnih interesov je kraj, v katerem dolžnik redno posluje in ki ga tretje osebe lahko preverijo.

V primeru družbe ali pravne osebe se domneva, če ni dokazano nasprotno, da je kraj registriranega sedeža središče dolžnikovih glavnih interesov. Tako se domneva le, če registrirani sedež ni bil preseljen v drugo državo članico v obdobju treh mesecev pred vložitvijo zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.

V primeru posameznika, ki opravlja samostojno poslovno ali poklicno dejavnost, se domneva, če ni dokazano nasprotno, da je središče njegovih glavnih interesov glavni kraj njegovega poslovanja. Tako se domneva le, če glavni kraj posameznikovega poslovanja ni bil preseljen v drugo državo članico v obdobju treh mesecev pred vložitvijo zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.

V primeru katerega koli drugega posameznika se domneva, če ni dokazano nasprotno, da je središče njegovih glavnih interesov kraj njegovega običajnega prebivališča. Tako se domneva le, če običajno prebivališče ni bilo preseljeno v drugo državo članico v obdobju šestih mesecev pred vložitvijo zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.“

- 7 Člen 4(1) navedene uredbe določa:

„Sodišče, ki odloča o zahtevi za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, po uradni dolžnosti preveri, ali je pristojno na podlagi člena 3. V odločbi o uvedbi postopka v primeru insolventnosti se navede razloge za določitev pristojnosti sodišča, in zlasti, ali pristojnost temelji na členu 3(1) ali (2).“

- 8 Člen 7(1) iste uredbe določa:

„Če ta uredba ne določa drugače, se za postopek v primeru insolventnosti in njegove učinke, uporablja pravo države članice, na katere ozemlju je bil uveden takšen postopek (v nadaljnjem besedilu: država, v kateri je bil uveden postopek).“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 9 Zakonca HM in NI, ki od leta 2016 prebivata v Norfolku (Združeno kraljestvo), kjer opravljata poklicno dejavnost kot zaposleni osebi, sta pri portugalskih sodiščih vložila zahtevo za uvedbo postopka v primeru insolventnosti zoper njiju. Prvostopenjsko sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, se je izreklo za mednarodno nepristojno za odločanje o tej zahtevi, ker je bilo v skladu s členom 3(1), četrti pododstavek, Uredbe 2015/848 središče glavnih interesov tožečih strank iz postopka v glavni stvari kraj njunega običajnega prebivališča, ki je bilo v Združenem kraljestvu, in so bila zato sodišča zadnjenavedene države članice pristojna za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.
- 10 Osebi MH in NI sta zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, vložili pritožbo pri predložitvenem sodišču in trdili, da ta sodba temelji na napačni razlagi pravil, določenih v Uredbi 2015/848. Središče njunih glavnih interesov naj namreč ne bi bilo v kraju njunega običajnega prebivališča v Združenem kraljestvu, ampak naj bi bilo na Portugalskem, v državi članici, v kateri se nahaja edina nepremičnina, katere lastnika sta, in v kateri naj bi bile izvedene vse transakcije in sklenjene vse pogodbe, ki so privedle do njunega položaja insolventnosti. Tudi naj ne bi bilo povezave med njunim običajnim prebivališčem in dogodki, ki so privedli do njune insolventnosti, saj so se ti v celoti zgodili na Portugalskem. Osebi MH in NI torej predlagata, naj se portugalska sodišča priznajo za mednarodno pristojna.

- 11 Predložitveno sodišče se sprašuje o pravilni razlagi člena 3(1) Uredbe 2015/848 in, natančneje, o merilih, s katerimi je mogoče ovreči izpodbojno domnevo, ki jo ta določba določa za fizične osebe, ki ne opravljajo samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti.
- 12 To sodišče namreč navaja, da je glede teh fizičnih oseb v uvodni izjavi 30 navedene uredbe navedeno, da bi moralo biti mogoče izpodbiti to domnevo na primer, kadar se večji del dolžnikovega premoženja nahaja zunaj države članice dolžnikovega običajnega prebivališča.
- 13 V teh okoliščinah je Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu, Portugalska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali so v skladu z Uredbo [2015/848] sodišča države članice pristojna za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti v zvezi z državljanom, čigar edina nepremičnina je v tej državi, čeprav ima ta državljan – pa tudi njegova ožja družina – običajno prebivališče v drugi državi članici, v kateri opravlja poklicno dejavnost kot zaposlena oseba?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Predložitveno sodišče z edinim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1), četrti pododstavek, Uredbe 2015/848 razlagati tako, da je domneva, ki jo ta člen določa za določitev mednarodne pristojnosti za uvedbo postopka v primeru insolventnosti in v skladu s katero je središče glavnih interesov fizične osebe, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, kraj njenega običajnega prebivališča, ovržena zgolj zato, ker se edina nepremičnina te osebe nahaja zunaj države članice običajnega prebivališča.
- 15 Kot izhaja iz člena 3(1), prvi pododstavek, Uredbe 2015/848, je splošna navezna okoliščina za določitev mednarodne pristojnosti za uvedbo postopka v primeru insolventnosti središče dolžnikovih glavnih interesov. V posebnem primeru, ko je dolžnik fizična oseba, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, člen 3(1), četrti pododstavek, te uredbe določa izpodbojno domnevo, da je središče glavnih interesov te osebe kraj njenega običajnega prebivališča.
- 16 Za odgovor predložitvenemu sodišču je na prvem mestu treba pojasniti pomen in obseg pojma „središče glavnih interesov“ v smislu navedene uredbe.
- 17 V zvezi s tem je treba opozoriti, prvič, da v skladu z ustaljeno sodno prakso iz zahtev po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izhaja, da je treba pojme iz določbe prava Unije, ki za določitev svojega pomena in obsega ne napotuje izrecno na pravo držav članic, običajno v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno ob upoštevanju konteksta določbe in cilja zadevne ureditve (sodba z dne 20. oktobra 2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 18 Ker člen 3(1) Uredbe 2015/848 ne vsebuje nobenega napotila na pravo držav članic, je treba pojme iz tega člena razlagati avtonomno in enotno. Natančneje, ker je pojem „središče glavnih interesov“ lasten tej uredbi, ga je treba razlagati enotno in neodvisno od nacionalnih zakonodaj (glej po analogiji sodbo z dne 20. oktobra 2011, Interedil, C-396/09, EU:C:2011:671, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 19 Drugič, Sodišče je v zvezi s pojmom „središče glavnih interesov“ iz člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000 razsodilo, da je obseg tega pojma pojasnjen v uvodni izjavi 13 te uredbe, v kateri je navedeno, da mora „[z]a središče dolžnikovih glavnih interesov [...] veljati kraj rednega poslovanja dolžnika in je zato preverljiv za tretje osebe“. Sodišče je sklenilo, da iz te opredelitve izhaja, da je treba središče dolžnikovih glavnih interesov opredeliti na podlagi meril, ki so hkrati objektivna in jih tretje osebe lahko preverijo. Ta objektivnost in možnost, da jih lahko tretje osebe preverijo, sta potrebni, da se

zagotovita pravna varnost in predvidljivost pri določanju sodišča, ki je pristojno za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti (sklep z dne 24. maja 2016, Leonmobili in Leone, C-353/15, neobjavljen, EU:C:2016:374, točka 33 in navedena sodna praksa).

- 20 Enako razlago je treba uporabiti za določitev pomena in obsega pojma „središče glavnih interesov“ v smislu Uredbe 2015/848. Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 29 sklepnih predlogov, v okviru te uredbe, s katero je bila razveljavljena in nadomeščena Uredba št. 1346/2000, namreč ostaja uporaba objektivnih meril ključna za zagotovitev pravne varnosti in predvidljivosti določitve pristojnega sodišča. Poleg tega je namen pravil o mednarodni pristojnosti, ki jih določa Uredba 2015/848, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 5, izogibati se spodbujanju strank k prenosu premoženja ali sodnih postopkov iz ene države članice v drugo, da bi dosegle ugodnejši pravni položaj v škodo vseh upnikov.
- 21 V uvodni izjavi 28 te uredbe je v zvezi s tem tudi navedeno koristno pojasnilo, da bi bilo treba pri določanju, ali tretje osebe lahko preverijo, kje je središče dolžnikovih glavnih interesov, nameniti posebno pozornost upnikom in njihovem dojemanju kraja, kjer dolžnik posluje. Uporaba objektivnih meril, ki jih tretje osebe lahko preverijo za določitev središča dolžnikovih glavnih interesov, mora namreč omogočati določitev sodišča, s katerim ima dolžnik dejansko povezavo, in tako izpolniti legitimna pričakovanja upnikov.
- 22 Zato je treba središče dolžnikovih glavnih interesov določiti na podlagi celovite presoje vseh objektivnih meril, ki jih tretje osebe, zlasti upniki, lahko preverijo in na podlagi katerih je mogoče določiti dejanski kraj, v katerem dolžnik redno posluje.
- 23 Tretjič, iz besedila člena 3(1), prvi pododstavek, Uredbe 2015/848 izhaja, da zgornje ugotovitve veljajo brez razlikovanja za vse dolžnike, ne glede na to, ali so to družbe, pravne osebe ali fizične osebe. Ta splošna navezna okoliščina za določitev mednarodne pristojnosti za uvedbo postopka v primeru insolventnosti in pristop, ki temelji na objektivnih merilih, ki jih tretje osebe lahko preverijo, in ga je treba uporabiti za njeno uporabo, torej *a fortiori* veljata za fizične osebe, ki ne opravljajo samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti.
- 24 Ob tem je treba pojasniti, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točkah 45 in 49 sklepnih predlogov, da so upoštevna merila za določitev središča glavnih interesov fizične osebe, ki ne opravljajo samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, tista, ki se nanašajo na njen premoženjski in ekonomski položaj, kar ustreza kraju, v katerem ta oseba sprejema ekonomske odločitve in v katerem prejme in porabi večino svojih dohodkov, ali kraju, kjer je večji del njenega premoženja.
- 25 Na drugem mestu je treba pojasniti obseg domneve iz člena 3(1), četrti pododstavek, Uredbe 2015/848. Iz besedila te določbe v povezavi s členom 3(1), prvi pododstavek, te uredbe izhaja, da če ni dokazano nasprotno, se domneva, da fizična oseba, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, redno posluje v kraju svojega običajnega prebivališča, saj obstaja velika verjetnost, da ta kraj ustreza središču njenih glavnih ekonomskih interesov. Iz tega izhaja, da dokler se ta domneva ne ovrže, so za uvedbo postopka v primeru insolventnosti zoper navedeno fizično osebo mednarodno pristojna sodišča države članice, v kateri ima ta oseba običajno prebivališče.
- 26 Vendar člen 3(1), četrti pododstavek, Uredbe 2015/848 določa, da ta domneva velja le, dokler ni dokazano nasprotno, v uvodni izjavi 30 te uredbe pa je navedeno, da bi moralo biti mogoče izpodbiti navedeno domnevo na primer, kadar se večji del dolžnikovega premoženja nahaja zunaj države članice njegovega običajnega prebivališča ali kadar je mogoče ugotoviti, da je bil glavni razlog za selitev dolžnika vložitev zahteve za uvedbo postopka v primeru insolventnosti pod novo pristojnostjo in kadar bi takšna vložitev zahteve bistveno škodovala interesom upnikov, katerih posli z dolžnikom so potekali pred preselitvijo.

- 27 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 55 sklepnih predlogov, zgolj dejstvo, da so okoliščine, navedene v tej uvodni izjavi, podane, ne more zadostovati za ovrženje domneve iz člena 3(1), četrti pododstavek, Uredbe 2015/848.
- 28 Čeprav je kraj dolžnikovega premoženja eno od meril, ki so objektivna in jih tretje osebe lahko preverijo ter ki jih je treba upoštevati pri določitvi kraja, v katerem dolжник redno posluje, pa je to domnevo mogoče ovreči le na podlagi celovite presoje vseh teh meril. Iz tega sledi, da dejstvo, da se edina nepremičnina fizične osebe, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, nahaja zunaj države članice njenega običajnega prebivališča, samo po sebi ne more zadostovati za ovrženje navedene domneve.
- 29 V obravnavanem primeru tožeči stranki iz postopka v glavni stvari pred predložitvenim sodiščem tudi trdita, da Portugalska ni le država članica, v kateri se nahaja njuna edina nepremičnina, ampak tudi država članica, v kateri so bile izvedene transakcije in sklenjene pogodbe, ki so privedle do njenega položaja insolventnosti.
- 30 V zvezi s tem je treba navesti, da sicer razlog za insolventnost sam po sebi ni upošteven element za določitev središča glavnih interesov fizične osebe, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, vendar mora predložitveno sodišče vseeno upoštevati vse elemente, ki so objektivni in jih tretje osebe lahko preverijo ter ki se nanašajo na njen premoženjski in ekonomski položaj. V primeru, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, je ta položaj, kot je bilo opozorjeno v točki 24 te sodbe, v kraju, v katerem tožeči stranki iz postopka v glavni stvari sprejemata ekonomske odločitve in v katerem prejmeta in porabita večino svojih dohodkov, ali kraju, kjer je večji del njenega premoženja.
- 31 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba na vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1), prvi in četrti pododstavek, Uredbe 2015/848 razlagati tako, da domneva, ki jo ta člen določa za določitev mednarodne pristojnosti za uvedbo postopka v primeru insolventnosti in v skladu s katero je središče glavnih interesov fizične osebe, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, kraj njenega običajnega prebivališča, ni ovržena zgolj zato, ker se edina nepremičnina te osebe nahaja zunaj države članice običajnega prebivališča.

Stroški

- 32 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

Člen 3(1), prvi in četrti pododstavek, Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti je treba razlagati tako, da domneva, ki jo ta člen določa za določitev mednarodne pristojnosti za uvedbo postopka v primeru insolventnosti in v skladu s katero je središče glavnih interesov fizične osebe, ki ne opravlja samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, kraj njenega običajnega prebivališča, ni ovržena zgolj zato, ker se edina nepremičnina te osebe nahaja zunaj države članice običajnega prebivališča.

Podpisi